

Czynności procesowe trybu zwykłego postępowania administracyjnego

Wszczęcie postępowania administracyjnego

Art. 61. § 1. Postępowanie administracyjne wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu.

§ 2. Organ administracji publicznej może ze względu na **szczególnie ważny interes strony** wszcząć z urzędu postępowanie także w sprawie, w której przepis prawa wymaga wniosku strony. **Organ obowiązany jest uzyskać na to zgodę strony w toku postępowania, a w razie nieuzyskania zgody - postępowanie umorzyć.**

§ 3. Datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

§ 3a. Datą wszczęcia postępowania na żądanie strony wniesione drogą elektroniczną jest dzień wprowadzenia żądania do systemu teleinformatycznego organu administracji publicznej.

§ 4. O wszczęciu postępowania z urzędu lub na żądanie jednej ze stron należy zawiadomić wszystkie osoby będące stronami w sprawie.

Data wszczęcia postępowania z urzędu:

k.p.a.

„Dzień pierwszej czynności dokonanej w sprawie, której postępowanie dotyczy, przez organ do tego uprawniony, działający w granicach przysługujących mu kompetencji, pod warunkiem że o czynności tej powiadomiono stronę” (postanowienie NSA z dnia 4 marca 1981 r., SA 654/81)

o.p. – art. 165 § 2 i 3

- Wszczęcie postępowania z urzędu następuje w formie postanowienia.
- Datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi podatkowemu, z zastrzeżeniem art. 165a.

Badanie właściwości i wielość żądań w podaniu

(art. 65 i 66 k.p.a., art. 170 i 171 o.p.)

Art. 65 § 1. Jeżeli organ administracji publicznej, do którego podanie wniesiono, **jest niewłaściwy w sprawie**, niezwłocznie **przekazuje je do organu właściwego**, **zawiadamiając** jednocześnie o tym wnoszącego podanie. Zawiadomienie o przekazaniu powinno zawierać uzasadnienie.

§ 2. Podanie wniesione do organu niewłaściwego przed upływem przepisane terminu **uważa się za wniesione z zachowaniem terminu**.

Art. 66 § 1. Jeżeli podanie dotyczy **kilku spraw podlegających załatwieniu przez różne organy**, organ administracji publicznej, do którego podanie wniesiono, uczyni przedmiotem rozpoznania **sprawy należące do jego właściwości**. Równocześnie **zawiadomi** wnoszącego podanie, że w sprawach innych powinien wnieść odrębne podanie do właściwego organu, i poinformuje go o treści § 2.

§ 2. Odrębne podanie złożone zgodnie z zawiadomieniem, o którym mowa w § 1, w terminie czternastu dni od daty doręczenia zawiadomienia **uważa się za złożone w dniu wniesienia pierwszego podania**.

§ 3. Jeżeli podanie wniesiono do organu niewłaściwego, a organu właściwego nie można ustalić na podstawie danych podania, albo gdy z podania wynika, że właściwym w sprawie jest sąd powszechny, organ, do którego podanie wniesiono, **zwraca je wnoszącemu**. Zwrot podania następuje w drodze **postanowienia, na które służy zażalenie**.

§ 4. Organ nie może jednak zwrócić podania z tej przyczyny, że właściwym w sprawie jest sąd powszechny, jeżeli w tej sprawie sąd uznał się już za niewłaściwy.

Yyyyyy, czyli jak?

192

Część trzecia. Czynności procesowe trybu zwykłego postępowania...

283 Na organie administracyjnym zawsze spoczywa obowiązek przestrzegania swojej właściwości (art. 19 k.p.a., art. 15 § 1 o.p.), który musi wypełnić, zarówno wtedy, gdy ma wszcząć postępowanie z urzędu, jak i wówczas, gdy wpływa do niego żądanie wszczęcia postępowania. Jeżeli organ ustali w drodze czynności wewnętrznych, że nie jest właściwy w sprawie, to nie będzie miał podstaw do wszczęcia postępowania z urzędu. Jeżeli zaś do tego samego wniosku dochodzi po zapoznaniu się z treścią żądania, to ma obowiązek jego przekazania do administracyjnego organu właściwego albo zwrócenia go osobie wnoszącej z pouczeniem o właściwości w danej sprawie sądu lub jeszcze innego organu. Dodać trzeba, że prawny charakter czynności przekazania lub zwrotu żądania zmieniał się, była to początkowo czynność materialno-techniczna, powodująca prawny skutek przez fakty, potem przez wiele lat miała formę zaskarżalnego postanowienia procesowego, a obecnie, w celu uproszczenia załatwiania spraw, przywrócono jej charakter czynności materialno-technicznej.

- Przekazanie lub zwrot żądania.
 - Przekazanie – czynność materialno-techniczna (powodująca prawny skutek przez fakty)
 - Zwrot – postanowienie, na które służy zażalenie (art. 66 § 3 k.p.a.)

Wszczęcie postępowania administracyjnego na skutek wniesienia skargi powszechnej

Art. 233. Skarga w sprawie indywidualnej, która nie była i nie jest przedmiotem postępowania administracyjnego, powoduje wszczęcie postępowania, jeżeli została złożona przez stronę. Jeżeli skarga taka pochodzi od innej osoby, może spowodować wszczęcie postępowania administracyjnego z urzędu, chyba że przepisy wymagają do wszczęcia postępowania żądania strony.

Art. 235 § 1. Skargę w sprawie, w której wydano decyzję ostateczną, uważa się zależnie od jej treści za żądanie wznowienia postępowania, stwierdzenia nieważności decyzji albo jej uchylenia lub zmiany, które może być uwzględnione, z zastrzeżeniem art. 16 § 1 zdanie drugie.

Art. 16 § 1 zdanie drugie. Uchylenie lub zmiana decyzji ostatecznych, stwierdzenie ich nieważności oraz wznowienie postępowania może nastąpić tylko w przypadkach przewidzianych w kodeksie lub ustawach szczególnych.

Obowiązek zawiadomienia o udziale w postępowaniu

- Art. 61 § 4. O wszczęciu postępowania z urzędu lub na żądanie jednej ze stron należy zawiadomić wszystkie osoby będące stronami w sprawie (też art. 165 § 3a o.p.)
- Art. 183 § 2. Organ administracji publicznej zawiadamia prokuratora o wszczęciu postępowania oraz o toczącym się postępowaniu w każdym przypadku, gdy uzna udział prokuratora w postępowaniu za potrzebny (też w o.p. – zob. art. 3 § 1 pkt 2 k.p.a.)
- Art. 31 § 4. Organ administracji publicznej, wszczynając postępowanie w sprawie dotyczącej innej osoby, zawiadamia o tym organizację społeczną, jeżeli uzna, że może ona być zainteresowana udziałem w tym postępowaniu ze względu na swoje cele statutowe, i gdy przemawia za tym interes społeczny (brak w o.p. – zob. art. 133a o.p.)

Odmowa wszczęcia postępowania (art. 61a k.p.a., art. 165a o.p.)

Art. 61a § 1. Gdy żądanie, o którym mowa w art. 61 [żądanie wszczęcia postępowania], zostało wniesione przez osobę niebędącą stroną lub z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte, organ administracji publicznej wydaje **postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania.**

§ 2. Na postanowienie, o którym mowa w § 1, służy **zażalenie.**

Współuczestnictwo formalne a materialne

Współuczestnictwo materialne w postępowaniu administracyjnym – wielość stron w jednej sprawie administracyjnej. Zachodzi wtedy, gdy w postępowaniu rozstrzygana jest sprawa administracyjna tożsama pod względem podmiotowym, której rozstrzygnięcie ukształtuje sytuację wielu podmiotów. Jedna sprawa = jedna decyzja.

Współuczestnictwo formalne – „W sprawach, w których prawa lub obowiązki stron wynikają z tego samego stanu faktycznego oraz z tej samej podstawy prawnej i w których właściwy jest ten sam organ administracji publicznej, można wszcząć i prowadzić jedno postępowanie dotyczące więcej niż jednej strony” – art. 62 k.p.a., art. 166 o.p. Wiele spraw = wiele decyzji.

Treść podania i jego braki

Treść – art. 63 k.p.a., art. 168 o.p.

Zmiana zakresu żądania lub dodanie nowego żądania – art. 167 o.p.

Uchybienia i braki formy procesowej podania:

- Usuwalne (art. 64 § 2 k.p.a.), np.:
 - Sprezycowanie żądania
 - Dołączenie dokumentów
 - Złożenie wyjaśnień
 - Uiszczenie wymaganych opłat i opłacenie z góry kosztów postępowania (art. 261 § 1 k.p.a.)
- Nieusuwalne (art. 64 § 1 k.p.a.):
 - brak adresu wnoszącego podanie
 - brak możliwości ustalenia wnoszącego podanie

Forma pozostawienia podania bez rozpoznania:

- K.p.a. – brak regulacji
- O.p. – postanowienia, na które służy zażalenie (art. 169 § 4 o.p.).

Zmiana terminu na uzupełnienie braków formalnych podania (art. 64 § 2 k.p.a.)

Przed nowelizacją

- Jeżeli podanie nie czyni zadość innym wymaganiom ustalonym w przepisach prawa, należy wezwać wnoszącego do usunięcia braków **w terminie siedmiu dni** z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania.

Po nowelizacji

- Jeżeli podanie nie spełnia innych wymagań ustalonych w przepisach prawa, należy wezwać wnoszącego do usunięcia braków **w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż siedem dni**, z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania.

Czynności techniczno-procesowe

- Wezwania wraz z korzystaniem z pomocy prawnej (art. 50 – art. 56 k.p.a.)
- Doręczenia pism procesowych (art. 39 – art. 49 k.p.a.)
 - Właściwe
 - Zastępcze – art. 43 k.p.a.
 - Surogaty doręczeń – art. 49 – art. 49b k.p.a.
- Sporządzanie protokołów i adnotacji (art. 67 – art. 72 k.p.a., art. 173 § 2 i art. 174 § 1 i 2 o.p.)
- Prowadzenie metryki sprawy (art. 66a k.p.a. i rozporządzenia)
- Dopuszczanie stron do akt sprawy – art. 73 – art. 74 k.p.a.

Zwrotka

**Potwierdzenie odbioru pisma
adresowanego do:**

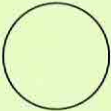
.....

.....

.....

.....

Znak sprawy.....

Datownik placówki oddawczej

.....

.....

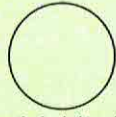
.....

(adresat potwierdzenia - nadawca przesyłki)

Doręczenie niniejszej przesyłki następuje na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960r.
KODEKS POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO

Zwrotka

Potwierdzam własnoręcznym podpisem, że w dniu dzisiejszym otrzymałem(am) wyżej oznaczone pismo:

.....
data *czytelny podpis odbiorcy*
.....
Datownik placówki nadawczej

1. Przesyłkę nadaną jako list polecony nr.....doręczono*:
☐ adresatowi,
☐ z powodu nieobecności adresata: pełnoletniemu domownikowi - pełnomocnikowi - przedstawicielowi ustawowemu - sąsiadowi - dozorczy domu*:
....., który podjął się oddania pisma adresatowi.
(imię i nazwisko odbiorcy innego niż adresat)

Zawiadomienie o doręczeniu umieszczono: w oddawczej skrzynce adresata - na drzwiach lokalu adresata - w widocznym miejscu przy wejściu na posesję adresata*.

2. Z powodu niemożności doręczenia w sposób wskazany w pkt. 1, przesyłkę pozostawiono do dyspozycji adresata na okres 14 dni w:*
☐ placówce pocztowej:
☐ Urzędzie Miasta-Gminy:
o czym umieszczono zawiadomienie: w oddawczej skrzynce adresata - na drzwiach lokalu adresata - w widocznym miejscu przy wejściu na posesję adresata*.

3. Przesyłkę zwrócono do nadawcy, gdyż adresat*:
☐ odmówił przyjęcia przesyłki,
☐ z innych przyczyn:
(podać jakie)

*) zaznaczyć właściwe
.....
data i podpis doręczającego / wydającego

www.pavos.pl

Druk:

Zwrotka

POTWIERDZENIE ODBIORU

Wypełnia Nadawca

Adresat przesyłki/kwoty przekazu

.....

.....

.....

Numer nadawczy

.....

.....

kod pocztowy miejscowość

ZWRÓCIĆ DO NADAWCY:

.....

.....

☐ przesyłka polecona

☐ przesyłka listowa z zadeklarowaną wartością

☐ paczka pocztowa

☐ kwota przekazu

☐ przesyłka

.....

.....

-

kod pocztowy

.....

miejscowość

Zwrotka

Potwierdzam własnoręcznym podpisem
odbiór przesyłki / kwoty przekazu

.....
(data i podpis odbiorcy)

.....
.....
.....
(Miejsce na dodatkowe informacje Nadawcy)

PP S.A. nr 24

 Poczta Polska

Doręczenia na elektroniczną skrzynkę podawczą między podmiotami publicznymi (art. 39² k.p.a.)

W przypadku gdy stroną lub innym uczestnikiem postępowania jest podmiot publiczny obowiązany do udostępniania i obsługi elektronicznej skrzynki podawczej na podstawie art. 16 ust. 1a ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne doręczenia dokonuje się na elektroniczną skrzynkę podawczą **tego podmiotu**. Przepisu art. 39¹ nie stosuje się.

Tego podmiotu – czyli którego?

Kto komu zobowiązany jest do doręczeń pism na elektroniczną skrzynkę podawczą?

Terminy załatwiania spraw w postępowaniu administracyjnym

- Terminy załatwiania spraw (art. 35 i art. 185 § 1 k.p.a., art. 139 o.p. – różnica przy odwołaniu)
- Obowiązek zawiadomienia strony o niezałatwieniu sprawy w terminie (art. 36 k.p.a., art. 140 o.p.). **Jaka forma? Jak długi nowy termin?**
- Środki zwalczania beczynności i przewlekłości (art. 37 k.p.a., art. 141 o.p.)
- Odpowiedzialność pracownika za zwłokę (art. 38 k.p.a., art. 142 o.p.)
- Skarga na beczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania (art. 3 § 2 pkt 8 i 9, art. 149 p.p.s.a.)

Ponaglenie

(art. 36 – art. 38 k.p.a.)

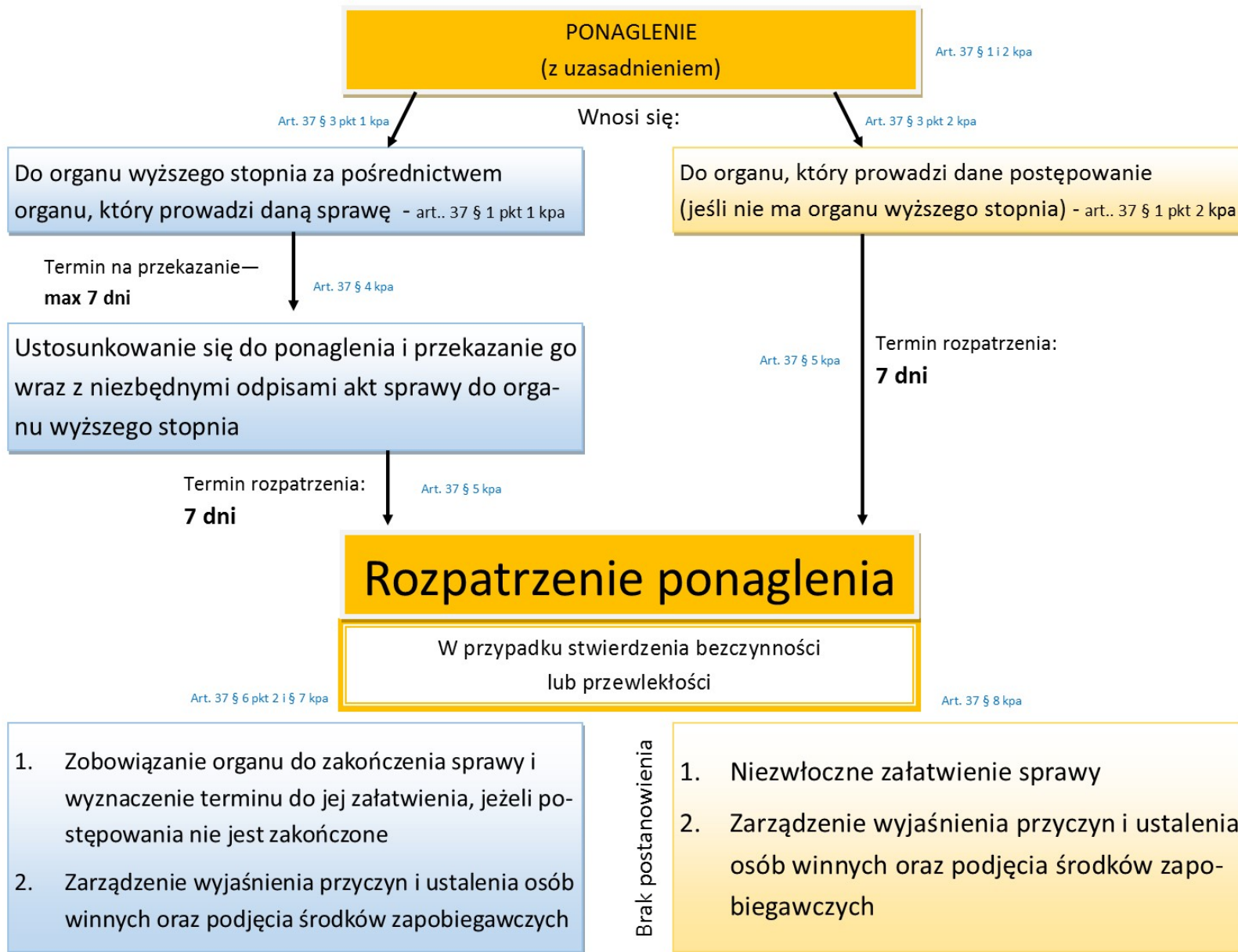
- Zastępuje dawne zażalenie bądź wezwanie do usunięcia naruszenia prawa na niezakończanie sprawy w terminie
- Może być wnoszone, jeżeli doszło do:
 - **Bezczynności** – nie zakończono sprawy w terminie określonym w art. 35 k.p.a. lub przepisach szczególnych ani w terminie wskazanym przez organ w przypadku niezakończanie sprawy w terminie (art. 36 § 1 k.p.a.)
 - **Przewlekłości** – postępowanie prowadzone jest dłużej niż jest to niezbędne do zakończania sprawy (np. przedłużono termin zakończania sprawy, ale podejmowane czynności są nieefektywne, pozorne – np. organ przeprowadza dowody niemające dla sprawy istotnego znaczenia, podejmuje wbrew przepisom współdziałanie, prowadzi postępowanie dowodowe co do faktów udowodnionych lub nieobjętych stanem faktycznym zapisanym w normie prawa materialnego, bezzasadne zawieszenie postępowania)

postanowienie

1. Zobowiązanie organu do zakończenia sprawy i wyznaczenie terminu do jej załatwienia, jeżeli postępowania nie jest zakończone
2. Zarządzenie wyjaśnienia przyczyn i ustalenia osób winnych oraz podjęcia środków zapobiegawczych

Brak postanowienia

1. Niezwłoczne załatwienie sprawy
2. Zarządzenie wyjaśnienia przyczyn i ustalenia osób winnych oraz podjęcia środków zapobiegawczych

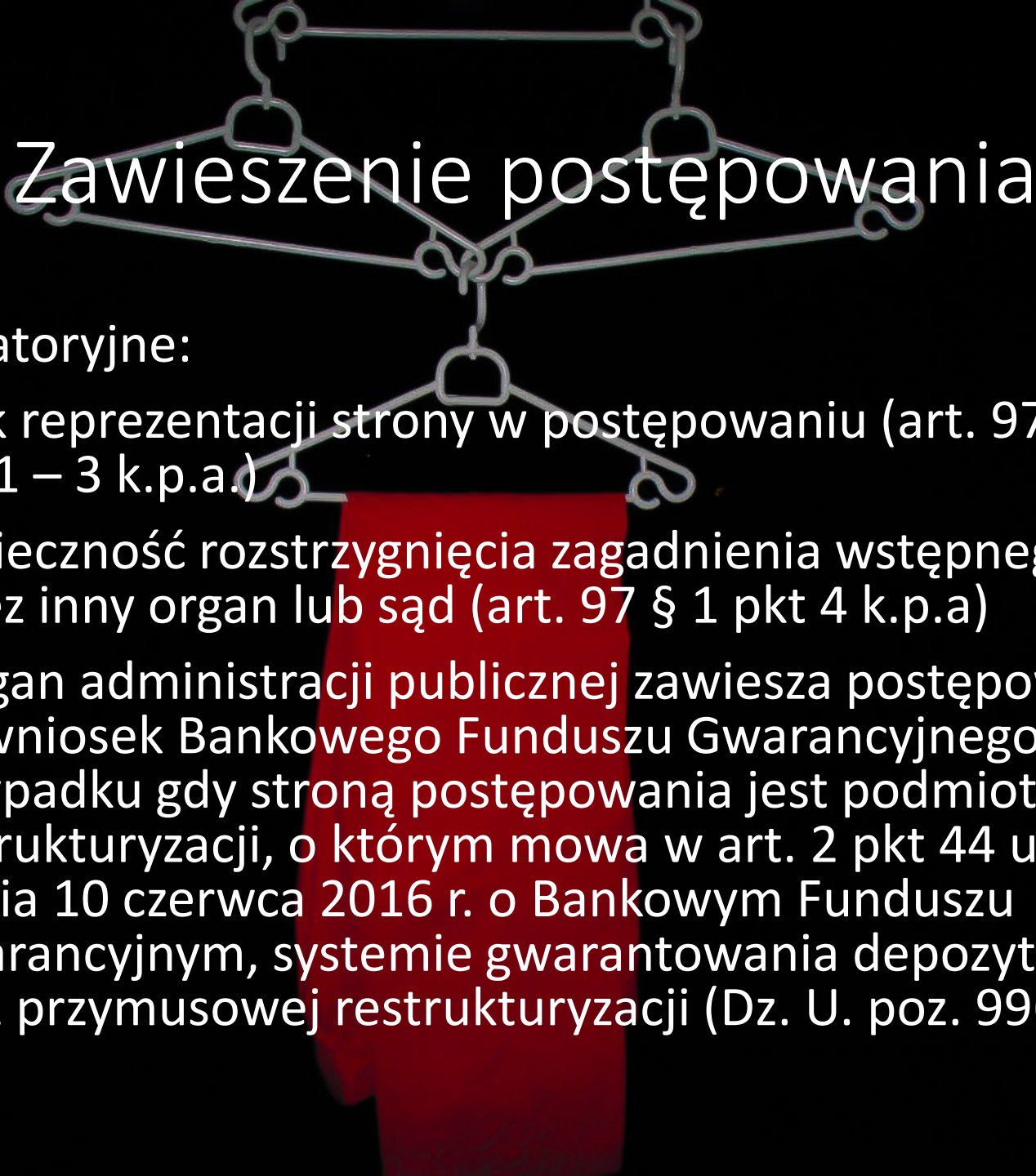
Ponaglenie

- Obowiązek pouczenia w zawiadomieniu o niezafatwieniu sprawy w terminie o możliwości wniesienia ponaglenia – art. 36 § 1 k.p.a.
- Wniesienie ponaglenia jest warunkiem wniesienia skargi do WSA (art. 52 § 2 p.p.s.a.).
- Skarżący nie musi czekać na rozpatrzenie ponaglenia, bowiem: „Skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania można wnieść w każdym czasie po wniesieniu ponaglenia do właściwego organu” – art. 53 § 2b p.p.s.a.

Terminy

- Sposób obliczania terminów – art. 57 § 1 – 4 k.p.a., art. 12 § 1 – 5 o.p., art. 83 p.p.s.a. (zasady te są stosowane przez organy prowadzące postępowanie jak również strony i innych uczestników postępowania)
- Zachowanie terminu – art. 57 § 5 k.p.a., art. 12 § 6 o.p. (dotyczy tylko stron i innych uczestników postępowania)
- Przywrócenie terminu – art. 58 k.p.a.
- Właściwość i forma przywrócenia terminu – art. 59 k.p.a.
- Wstrzymanie wykonania decyzji lub postanowienia – art. 60 k.p.a.
- Czy na postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do wniesienia odwołania przysługuje skarga do sądu administracyjnego? – zob. art. 59 § 2 k.p.a., art. 163 § 2 o.p. w zw. z art. 3 § 2 pkt 2 p.p.s.a.

Zawieszenie postępowania

Obligatoryjne:

- Brak reprezentacji strony w postępowaniu (art. 97 § 1 pkt 1 – 3 k.p.a.)
- Konieczność rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez inny organ lub sąd (art. 97 § 1 pkt 4 k.p.a)
- „Organ administracji publicznej zawiesza postępowanie na wniosek Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, w przypadku gdy stroną postępowania jest podmiot w restrukturyzacji, o którym mowa w art. 2 pkt 44 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. poz. 996).

Zawieszenie postępowania

- Fakultatywne (przesłanki muszą wystąpić łącznie):
 - „Organ administracji publicznej **może** zawiesić postępowanie, **jeżeli wystąpi o to strona, na której żądanie postępowanie zostało wszczęte a nie sprzeciwiają się temu inne strony oraz nie zagraża to interesowi społecznemu**” – art. 98 § 1 k.p.a.
 - „Jeżeli w okresie **trzech** lat od daty zawieszenia postępowania żadna ze stron nie zwróci się o podjęcie postępowania, żądanie wszczęcia postępowania **uważa się za wycofane**” – art. 98 § 2 k.p.a.

Podjęcie zawieszonego postępowania

- Przy zawieszeniu obligatoryjnym:
 - Gdy ustąpią przyczyny uzasadniające zawieszenie postępowania, o których mowa w § 1 pkt 1-4, organ administracji publicznej podejmie postępowanie z urzędu lub na żądanie strony – art. 97 § 2 k.p.a.
 - Organ administracji publicznej podejmie postępowanie, o którym mowa w § 1 pkt 5, na wniosek Bankowego Funduszu Gwarancyjnego – art. 97 § 3 k.p.a.
- Przy zawieszeniu fakultatywnym:
 - Czynności podejmowane są tylko na wniosek stron (zasada dyspozycyjności)

Forma zawieszenia postępowania

Art. 101 § 1 k.p.a. „O postanowieniu w sprawie zawieszenia albo podjęcia postępowania organ administracji publicznej zawiadamia strony.

§ 2. W przypadku zawieszenia postępowania na żądanie strony lub jednej ze stron (art. 98 § 1) organ pouczy je o treści przepisu art. 98 § 2.

§ 3. Na postanowienie w sprawie zawieszenia postępowania albo odmowy podjęcia zawieszonego postępowania **służy stronie zażalenie**

„Kontrola działalności administracji publicznej przez sądy administracyjne obejmuje orzekanie w sprawach skarg na (...) postanowienia wydane w postępowaniu administracyjnym **na które służy zażalenie** albo kończące postępowanie, a także na postanowienia rozstrzygające sprawę co do istoty” – art. 3 § 2 pkt 2 p.p.s.a.

Postanowienie o odmowie zawieszenia postępowania oraz postanowienie o podjęciu zawieszonego postępowania zaskarżalne są łącznie z odwołaniem [B. Adamiak, J. Borkowski, *Postępowania administracyjne i sądowoadministracyjne*, Warszawa 2016, s. 223]. W o.p. expressis verbis wyłączono możliwość zażalenia (art. 205 § 1 o.p.)

Zawieszenie postępowania podatkowego – art. 201 o.p.

- § 1. Organ podatkowy zawiesza postępowanie:
 - 1) w razie śmierci strony, jeżeli postępowanie nie podlega umorzeniu jako bezprzedmiotowe;
 - 2) gdy rozpatrzenie sprawy i wydanie decyzji jest uzależnione od rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez inny organ lub sąd;
 - 3) w razie śmierci przedstawiciela ustawowego strony;
 - 4) w razie utraty przez stronę lub jej ustawowego przedstawiciela zdolności do czynności prawnych;
 - 5) (uchylony);
 - 6) (uchylony);
 - 7) w razie wniesienia skargi do sądu administracyjnego na decyzję uchylającą w całości decyzję organu pierwszej instancji i przekazującą sprawę do ponownego rozpatrzenia przez ten organ lub stwierdzającą nieważność decyzji;
 - 8) w razie wystąpienia o opinię Rady.
- § 1a. Organ podatkowy zawiesza postępowanie w sprawie dotyczącej odpowiedzialności osoby trzeciej do dnia, w którym decyzja, o której mowa w art. 108 § 2 pkt 2, stanie się ostateczna, z zastrzeżeniem art. 108 § 3 oraz art. 115 § 4.
- § 1b. Organ podatkowy może zawiesić postępowanie:
 - 1) w razie wystąpienia, na podstawie ratyfikowanych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, do organów innego państwa o udzielenie informacji niezbędnych do ustalenia lub określenia wysokości zobowiązania podatkowego, jeżeli nie ma żadnych innych okoliczności poza objętymi wystąpieniem, które mogą być przedmiotem dowodu, albo
 - 2) jeżeli wszczęta została procedura wzajemnego porozumiewania.

Art. 204 § 1 o.p. Organ podatkowy, na wniosek strony, może zawiesić postępowanie w sprawie udzielenia ulg w zapłacie zobowiązań podatkowych.

Zawieszenie postępowania sądowoadministracyjnego

Zawieszenie postępowania sądowoadministracyjnego następuje:

- Z mocy prawa – art. 123 p.p.s.a.
- Na podstawie orzeczenia sądu:
 - Podjętego z urzędu:
 - Obligatoryjne – art. 124 p.p.s.a.
 - Fakultatywne – art. 125 p.p.s.a.
 - Na zgodny wniosek stron – art. 126 p.p.s.a.
- Podjęcie postępowania z urzędu – art. 128 p.p.s.a.
- Podjęcie postępowania na zgodny wniosek stron – art. 129 p.p.s.a.

Zagadnienie wstępne

Art. 100 § 1 k.p.a. Organ administracji publicznej, który zawiesił postępowanie z przyczyny określonej w art. 97 § 1 pkt 4, wystąpi równocześnie do właściwego organu lub sądu o rozstrzygnięcie zagadnienia wstępnego albo wezwie stronę do wystąpienia o to w oznaczonym terminie, chyba że strona wykaże, że już zwróciła się w tej sprawie do właściwego organu lub sądu.

§ 2. Jeżeli zawieszenie postępowania z przyczyny określonej w art. 97 § 1 pkt 4 mogłoby spowodować **niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzkiego albo poważną szkodę dla interesu społecznego**, organ administracji publicznej załatwi sprawę, **rozstrzygając zagadnienie wstępne we własnym zakresie**.

§ 3. Przepis § 2 stosuje się także wówczas, gdy strona mimo wezwania (§ 1) **nie wystąpiła o rozstrzygnięcie zagadnienia wstępnego** albo gdy **zawieszenie postępowania mogłoby spowodować niepowetowaną szkodę dla strony**. W tym ostatnim przypadku organ może uzależnić załatwienie sprawy od złożenia przez stronę stosownego **zabezpieczenia** [np. kaucji].

Konsekwencją odmiennej rozstrzygnięcia kwestii wstępnej przez właściwy do tego organ jest powstanie przesłanki **wznowienia postępowania** – art. 145 § 1 pkt 7 k.p.a.

Postępowanie w sprawie wydawania zaświadczeń

(art. 217 – art. 220 k.p.a.; art. 306a – art. 306n o.p.)

- Zaświadczenie ma urzędowy charakter i stanowi dowód tego, co zostało w nim stwierdzone (art. 76 k.p.a.)
- Zaświadczenie jest środkiem dowodowym należącym do czynności faktycznych lub materialno-technicznych, niemającym cech aktu administracyjnego. Ma cechę urzędowej informacji o stanie prawnym lub faktycznym w danym czasie.
- Czy zaświadczenie można zaskarżyć?
- Termin wydawania zaświadczeń
- Inicjatywa

Wydawanie zaświadczeń przez organy podatkowe

- Regulacje zróżnicowane w zależności od przedmiotu zaświadczenia (zob. art. 306e – art. 306i o.p.)
- Obowiązek prowadzenia metryki – art. 306k o.p.
- Ze względu na skomplikowany charakter ustalenia stanu prawnego i faktycznego spraw podatkowych może być konieczne bardziej wnikliwe, odpowiednie zastosowanie przepisów postępowania podatkowego – zob. art. 306k. o.p.
- Czy zaświadczenie można zaskarżyć?

Czy zaświadczenie można zaskarżyć? Odpowiedź

- Czy zaświadczenie można zaskarżyć (k.p.a.)?
 - Zaświadczenia nie można zaskarżyć
 - Na postanowienie o odmowie wydania zaświadczenia lub odmowie wydania zaświadczenia o określonej treści służy zażalenie. Postanowienie to wydawane jest jednak poza postępowaniem administracyjnym ogólnym więc nie skarżymy na podstawie art. 3 § 2 pkt 2 p.p.s.a. Można je jednak skarżyć na podstawie art. 3 § 2 pkt 4 p.p.s.a.
 - Do postanowień odmawiających wydania zaświadczenia po rozpatrzeniu żądania albo po rozpoznaniu zażalenia nie można stosować przepisów normujących tryb weryfikacji ostatecznych decyzji.
- Czy zaświadczenie można zaskarżyć (o.p.)
 - Tak jak w k.p.a. (można postanowienia), ale w ordynacji stosuje się przepisy o odwołaniu, które nie jest odformalizowane (art. 239 o.p.)
 - Odwołanie musi zawierać:
 - Zarzuty
 - Ich uzasadnienie
 - Dowody na ich poparcie

Postępowanie w sprawach skarg i wniosków

- Skarga a wniosek – art. 227 k.p.a., art. 241 k.p.a.
- Skarga powszechna – art. 251 – art. 259 k.p.a.
- Podmioty stosujące przepisy o skargach i wnioskach – art. 2 k.p.a.
- Stosowanie przepisów Działu VIII k.p.a. w o.p. – art. 2 § 4 k.p.a.
- Zakres podmiotowy – „każdy” w interesie własnym, innej osoby za jej zgodą, interesie publicznym (art. 221 k.p.a.)
 - Podmioty pośredniczące:
 - Organy masowej informacji – art. 248, 249, 251 k.p.a.
 - Posłowie i senatorowie – art. 237 § 2 k.p.a.
- Anonimowe skargi i wnioski pozostawia się bez rozpoznania.

Liczy się treść a nie forma (materialne rozumienie pojęcia skargi)

Ze względu na swą treść pismo skierowane do organu państwowego lub społecznego może być:

1. Skargą
2. Wnioskiem
3. Procesową czynnością strony lub uczestnika postępowania administracyjnego uregulowanego w k.p.a. lub o.p.
4. Procesową czynnością podmiotu innego postępowania sądowego lub administracyjnego czy też o jeszcze innym charakterze

Zob. art. 233 – art. 235 k.p.a.

Właściwość organu do rozpatrzenia skargi (art. 229 – art. 232 k.p.a.) i wniosku (art. 242 § 1 k.p.a.)

Etapy ustalania właściwość organu do rozpatrzenia skargi

1. Najpierw stosuje się przepisy o właściwości ustawowej. Jeżeli tak nie da się ustalić właściwości to...
2. Stosuje się przepisy szczególne regulujące właściwość organów do rozpatrywania skarg i wniosków. Jeżeli tak nie da się ustalić właściwości to...
3. Stosuje się art. 229 k.p.a.

Zasada – organem właściwym do rozpatrzenia skargi jest organ nadzoru lub organ nadrzędny w strukturze organizacyjnej

Właściwość delegacyjna – art. 232 § 2 k.p.a.

Postępowanie jednoinstancyjne

Brak przepisów o wyłączeniu pracownika lub organu w postępowaniu skargowo-wnioskowym, ale art. 232 § 1 k.p.a. **Co, jeżeli ktoś otrzyma skargę na swoją działalność? Powinien wówczas przekazać skargę swojemu przełożonemu służbowemu**

Przekazanie według właściwości – art. 231 k.p.a.

Spory o właściwość – rozstrzygnę według zasad ogólnych

Stosunek postępowania skargowo-wnioskowego do postępowań orzeczniczych

- Postępowanie skargowe nie może być konkurencyjne dla postępowań orzeczniczych – art. 233 – art. 235 k.p.a.
- Postępowanie orzecznicze i uproszczone (skargowo-wnioskowe) mogą być prowadzone równolegle, ale odrębnie, przez ten sam organ (zob. art. 236 k.p.a.) **Kiedy może to nastąpić?**
- „Gdy skarga dotyczy sprawy, która nie podlega rozpatrzeniu według przepisów kodeksu (art. 3 § 1 i 2) albo nie należy do właściwości organów administracji publicznej, przepisy art. 233-239 stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem, że w miejsce pozostałych przepisów kodeksu stosuje się przepisy postępowania właściwego dla danej sprawy” – art. 240 k.p.a.

Kiedy to może nastąpić?

Odpowiedź

Postępowanie orzecznicze i uproszczone (skargowo-wnioskowe) mogą być prowadzone równolegle, ale odrębnie, przez ten sam organ (zob. art. 236 k.p.a.) **Kiedy może to nastąpić?**

- Wówczas, gdy skargę wniesie osoba niebędąca stroną postępowania administracyjnego, a skarga – odpowiadająca w swej treści art. 227 – będzie zawierała takie informacje, które ten organ powinien wykorzystać w postępowaniu administracyjnym prowadzonym co do innych spraw i podmiotów, jako materiał uwzględniany z urzędu.

Terminy, sposób zakończenia, możliwość zaskarżenia

- Terminy:
 - Na załatwienie skargi lub wniosku – niezwłocznie, nie później niż w ciągu miesiąca (art. 237 § 1 k.p.a.)
 - Na przekazanie właściwemu organowi - niezwłocznie, nie później niż w ciągu 7 dni (art. 231 k.p.a.)
 - W przypadku wniesienia lub przekazania skargi przez posłów, senatorów lub radnych – najpóźniej 14 dni (art. 237 § 2 k.p.a.)
 - Obrona przed uchybieniem terminowi:
 - Wniosku – można złożyć skargę (art. 246 § 2 k.p.a.)
 - Skargi – stosuje się art. 36 – art. 38 k.p.a.
- Forma zakończenia:
 - Zawiadomienie – art. 238 k.p.a., art. 244 § 2 k.p.a.
- Możliwość zaskarżenia zawiadomienia
 - Wniosek – można wnieść skargę (art. 246 § 1 k.p.a.)
 - Skarga – można wnieść skargę na rozpoznanie i załatwienie poprzedniej skargi. Nowa skarga musi zawierać nowe okoliczności (art. 239 § 1 k.p.a.)
 - Na zawiadomienie o załatwieniu skargi lub wniosku nie służy skarga do sądu administracyjnego

Kazus, czyli łamigłówka

Marek C. wyjechał na 3 tygodnie na wakacje do Egiptu, złożył przed wyjazdem wniosek o wydanie określonej decyzji administracyjnej. Decyzja została wysłana pocztą na adres wnioskodawcy, jednak Marek C. nie odebrał jej z urzędu pocztowego w ciągu 14 dni. Po przylocie z urlopu udał się do urzędu w celu uzyskania informacji o stanie postępowania. Decyzja, o wydanie której się ubiegał, była dla niego niekorzystna. Marek C. postanowił złożyć odwołanie.

Pytania:

- Czy odwołanie będzie skuteczne?
- Czy są inne możliwości wzruszenia takiej decyzji?

Przydatne przepisy:

- Art. 44 k.p.a.
- Art. 57 k.p.a.
- Art. 58 k.p.a.
- Art. 129 § 2 k.p.a.
- Art. 146 § 1 i art. 148 § 1, art. 154, art. 155, art. 156 § 2, art. 161, art. 162 i art. 163 k.p.a.

Niezwłocznie/bezzwłocznie, czyli jak długo?

„Przepis art. 35 § 1 k.p.a. statuuje obowiązek zakończenia sprawy administracyjnej bez zbędnej zwłoki. Oznacza to, że zasadą jest obowiązek załatwienia sprawy *niezwłocznie*, bez niepotrzebnego przedłużania jej toku, zatem organ nie może pozostawać w zwłoce w załatwieniu sprawy nieuzasadnionej koniecznością dokonania niezbędnych czynności procesowych. Przeto jedynie wtedy, kiedy istnieją ważne powody dla odstąpienia od reguły niezwłocznego rozpatrzenia żądania, przykładowo sprawa wymaga dokonania pewnych działań pochłaniających czas, może załatwić sprawę później niż *niezwłocznie*, lecz w zasadzie nie później niż w terminach sprecyzowanych w dalszych jednostkach redakcyjnych tego przepisu” – wyrok NSA z dnia 13 stycznia 2016 r., I OSK 2238/15

„Użytego w art. 455 k.c. terminu "niezwłocznie" nie należy utożsamiać z terminem natychmiastowym, termin "niezwłocznie" oznacza bowiem termin realny, mający na względzie okoliczności miejsca i czasu, a także regulacje zawarte w art. 354 i art. 355 k.c.” – wyrok SN z dnia 13 grudnia 2016 r., II CSK 293/06

A dwa lata to też niezwłocznie?

Art. 126. Niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 2 lat od wejścia w życie ustawy, Sąd Najwyższy opublikuje w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Sądu Najwyższego orzeczenia wraz z uzasadnieniami wydane przez Sąd Najwyższy przed wejściem w życie ustawy.

Aforyzm na dziś

„Człowiek, który pragnie pomyślności w tym świecie powinien unikać sześciu błędów: ospałości, lenistwa, bojaźliwości, gniewu, beczynności i opieszałości”.

Aforyzmy wedyjskie